

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сэврэй сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ӨМА-2023/127/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.Umnugovi@audit.mn

Өмнөговь аймаг
2023 он

Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр
Утас: 70533539 Цахим хаяг: usukhbayarts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Т.Хонгорзул
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Ж.Болормаа
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Golormaaja@audit.gov.mn
Аудитор: Э.Жаргал
Утас: 70533552 Цахим хаяг: jargale@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	
4.1 Ерөнхий зүйл	
4.2 Материаллаг байдал.....	
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	
Тус оны үйл ажиллагаанд завсрын аудит хийгдээгүй болно.....	
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2023.02.24 № 58

танай _____ -ны № _____ -т

СЭВРЭЙ СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРЛЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Ц.БУДДОРЖ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сэврэй сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сэврэй сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн шинэ сургуулийн барилга ашиглалтад орсон байна.

Аудитын гол асуудал

Сургуулийн төгсөгчид болон иргэдээс цугларсан 67.9 сая төгрөгийн хандивыг бүртгэлд тусгасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

016020095

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ӨСӨХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	91,506,725.34	173,760,144.18
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	67,818,284.84
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	-	67,818,284.84
3121	Төгрөг	-	67,818,284.84
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	67,818,284.84
33	АВЛАГА	7,879,911.00	1,579,911.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,579,911.00	1,579,911.00
335	Бусад авлага	6,300,000.00	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	6,300,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	83,626,814.34	104,361,948.34
351	Түүхий эд материал	90,736.00	9,037,620.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	90,736.00	9,037,620.00
354	Хангамжийн материал	83,536,078.34	95,324,328.34
35410	Бичиг хэргийн материал	976,850.00	4,550,850.00
35420	Аж ахуйн материал	4,121,893.90	25,171,643.90
35470	Бусад хангамжийн материал	78,437,334.44	65,601,834.44
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	513,751,276.74	5,866,128,672.30
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	513,751,276.74	5,866,128,672.30
392	Биет хөрөнгө	487,163,276.78	5,830,955,672.36
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	127,453,454.31	5,419,953,454.31
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(27,075,774.60)	(31,306,912.92)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	80,000,000.00	72,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,308,333.21)	(19,741,666.59)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	161,841,071.95	206,023,477.95
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(81,723,170.65)	(74,886,922.86)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	161,161,170.50	192,097,867.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(79,942,183.99)	(89,794,950.78)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	4,561,337.00	4,561,337.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	103,821,500.00	108,133,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(36,217,758.05)	(54,552,974.77)
39217	Ном	95,591,963.52	98,469,963.52
393	Биет бус хөрөнгө	26,587,999.96	35,172,999.94
39301	Программ хангамж	1,990,000.00	8,290,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,660,000.04)	(1,715,000.06)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	26,258,000.00	28,598,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	605,258,002.08	6,039,888,816.48
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	605,258,002.08	6,039,888,816.48
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	605,258,002.08	6,039,888,816.48
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	606,978,088.00	609,318,088.00
51101	Өмч: - төрийн	606,978,088.00	609,318,088.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(457,984,562.34)	4,974,306,252.06
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(457,984,562.34)	(1,055,362,653.42)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	6,029,668,905.48
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	456,264,476.42	456,264,476.42
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	605,258,002.08	6,039,888,816.48

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	587,116,055.00	6,802,308,482.71

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	6,004,777,245.08
120	Нийтлэг татварын бус орлого	-	6,003,361,825.08
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	13,801,850.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	13,801,850.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	-	5,884,909,176.74
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	-	104,650,798.34
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	1,415,420.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	1,415,420.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	587,116,055.00	797,531,237.63
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	497,715,800.00	633,918,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	633,918,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	497,715,800.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	27,610,955.00	36,945,637.63
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,912,644.00	23,706,537.63
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,953,211.00	13,239,100.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	745,100.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	61,789,300.00	126,667,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	61,789,300.00	126,667,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	676,847,022.27	772,614,624.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	676,847,022.27	772,614,624.74
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	648,276,551.30	742,017,476.31
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	400,667,133.76	440,877,472.87
210101	Үндсэн цалин	357,912,757.80	328,635,537.96
210102	Нэмэгдэл	31,494,566.96	95,517,959.31
210104	Урамшуулал	11,259,809.00	16,723,975.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	52,832,700.82	54,834,168.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	39,561,002.50	38,592,538.30
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,514,500.00	4,305,597.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,841,600.00	3,344,916.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	437,200.00	890,328.03
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,478,398.32	7,700,787.97
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	55,904,368.45	55,119,643.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,943,171.05	5,159,088.92
210302	Түлш, халаалт	49,389,087.00	44,963,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,572,110.40	4,996,754.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,023,811.00	12,901,100.00
210401	Бичиг хэрэг	1,963,450.00	7,098,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,998,150.00	5,015,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	250,000.00	-
210404	Ном, хэвлэл	-	787,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,812,211.00	-
2105	Норматив зардал	19,007,470.00	54,423,140.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	511,800.00	-
210502	Хоол, хүнс	18,495,670.00	54,423,140.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,496,500.00	29,307,100.00
210604	Урсгал засвар	4,496,500.00	29,307,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,966,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	1,966,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,919,412.00	3,328,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад, ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,919,412.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	3,328,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	98,459,155.27	91,225,951.95
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	300,000.00	13,204,050.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,607,850.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	95,551,305.27	78,021,901.95
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	28,570,470.97	30,597,148.43

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	10,900,143.40	21,018,927.63
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	1,003,500.00	11,411,340.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,896,643.40	9,607,587.63
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,781,215.42	8,162,800.80
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,781,215.42	8,162,800.80
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,889,112.15	1,415,420.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,889,112.15	1,415,420.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(89,730,967.27)	6,029,693,857.97
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	451,424,740.99	24,952.49
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	442,019,875.95	24,952.49
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	9,404,865.04	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(451,424,740.99)	(24,952.49)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(541,155,708.26)	6,029,668,905.48

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	587,116,055.00	798,946,657.63
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	-	1,415,420.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	1,415,420.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	1,415,420.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	587,116,055.00	797,531,237.63
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	497,715,800.00	633,918,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	633,918,200.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	497,715,800.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	27,610,955.00	36,945,637.63
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,912,644.00	23,706,537.63
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,953,211.00	13,239,100.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	745,100.00	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	61,789,300.00	126,667,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	61,789,300.00	126,667,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	587,116,055.00	707,139,372.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	587,116,055.00	707,139,372.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	550,869,674.03	656,053,584.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	400,667,133.76	441,136,472.87
210101	Үндсэн цалин	367,690,061.80	324,200,960.25
210102	Нэмэгдэл	28,258,071.96	100,211,537.02
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,719,000.00	-
210104	Урамшуулал	-	16,723,975.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	52,832,700.82	54,575,168.17
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,387,200.00	38,408,124.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,914,500.00	4,253,797.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,941,600.00	3,344,916.64
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	537,200.00	919,624.98
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,052,200.82	7,648,704.68
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	55,904,368.45	55,119,643.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,943,171.05	5,159,088.92
210302	Түлш, халаалт	49,389,087.00	44,963,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,572,110.40	4,996,754.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,403,811.00	1,645,550.00
210401	Бичиг хэрэг	452,600.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	2,730,000.00	858,250.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	250,000.00	-

210404	Ном, хэвлэл	350,000.00	787,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,621,211.00	-
2105	Нормативт зардал	11,308,760.00	33,934,500.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	489,000.00	-
210502	Хоол, хүнс	10,819,760.00	33,934,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,900,000.00	38,000,000.00
210604	Урсгал засвар	3,900,000.00	38,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,966,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	1,966,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	14,386,900.00	3,799,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад ,ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	14,386,900.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	3,799,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,500,000.00	27,842,350.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	19,394,250.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,500,000.00	8,448,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,246,380.97	51,085,788.43
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	18,576,053.40	41,507,567.63
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	8,679,410.00	31,841,820.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,896,643.40	9,665,747.63
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	13,781,215.42	8,162,800.80
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,781,215.42	8,162,800.80
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,889,112.15	1,415,420.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,889,112.15	1,415,420.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	=	91,807,284.84
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	23,989,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	23,989,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	23,989,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	23,989,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	=	(23,989,000.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	67,818,284.84
9	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	67,818,284.84

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	606,978,088.00	456,264,476.42	(457,984,562.34)	605,258,002.08
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	606,978,088.00	456,264,476.42	(457,984,562.34)	605,258,002.08
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	2,340,000.00	-	-	2,340,000.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	5,432,290,814.40	5,432,290,814.40
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	609,318,088.00	456,264,476.42	4,974,306,252.06	6,039,888,816.48
D01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	609,318,088.00	456,264,476.42	4,974,306,252.06	6,039,888,816.48
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(597,378,091.08)	(597,378,091.08)
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	609,318,088.00	456,264,476.42	4,376,928,160.98	5,442,510,725.40
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	2,340,000.00	-	-	2,340,000.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	6,029,668,905.48	6,029,668,905.48
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	611,658,088.00	456,264,476.42	10,406,597,066.46	11,474,519,630.88

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	727,037,843.32	660,634,978.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	727,037,843.32	660,634,978.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	694,063,043.32	628,793,158.48
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	474,206,500.00	417,957,339.75
210101	Үндсэн цалин	360,693,600.00	301,021,827.13
210102	Нэмэгдэл	108,452,000.00	100,211,537.02
210104	Урамшуулал	5,060,900.00	16,723,975.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,275,600.00	52,110,345.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,307,500.00	36,294,487.01
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,742,000.00	4,201,997.23
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,793,600.00	3,210,165.83
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	948,400.00	904,658.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,484,100.00	7,499,037.11
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	55,119,643.32	55,119,643.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,159,088.92	5,159,088.92
210302	Түлш, халаалт	44,963,800.00	44,963,800.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,996,754.40	4,996,754.40
2105	Нормативт зардал	30,362,600.00	30,190,580.00
210502	Хоол, хүнс	30,362,600.00	30,190,580.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,000,000.00	38,000,000.00
210604	Урсгал засвар	38,000,000.00	38,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,899,900.00	4,899,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,899,900.00	4,899,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,198,800.00	30,515,350.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,848,900.00	23,167,250.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,349,900.00	7,348,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	32,974,800.00	31,841,820.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	32,974,800.00	31,841,820.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	32,974,800.00	31,841,820.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	760,585,600.00	763,016,718.06
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	760,585,600.00	763,016,718.06
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	633,918,200.00	636,349,318.06
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	126,667,400.00	126,667,400.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	67,818,284.84

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	35,530,217.63
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	35,530,217.63
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	25,864,470.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	259,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	207,200.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	51,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,645,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	858,250.00
210404	Ном, хэвлэл	787,300.00
2105	Норматив зардал	3,743,920.00
210502	Хоол, хүнс	3,743,920.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,400,000.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,400,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,816,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,816,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,665,747.63
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,665,747.63
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,665,747.63
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	36,945,637.63
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	36,945,637.63
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	23,706,537.63
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,239,100.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 951.6 сая төгрөгийн 14 алдаа¹ илэрснээс 14 алдааг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

- Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах зардлыг үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайлан дахь худалдан авсан хөрөнгийн дүнтэй тулган баталгаажуулахад 30.2 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан,
- Тайлан онд хүлээн авсан нутгийн дэм хөтөлбөрийн 20.0 сая төгрөгийн санхүүжилтийг дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид олгосон санхүүжилтээр хүлээн зөвшөөрч тайлагнасан,
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогын дүнг үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайлангийн тусламж хандиваар авсан нийт дүнтэй тулган баталгаажуулахад 12.1 сая төгрөгийн дутуу тайлагнасан,
- Санхүү үр дүнгийн тайлангийн нийт үр дүнг өмчийн өөрчлөлтийн тайлангийн тайлант үеийн үр дүнтэй тулган баталгаажуулахад 0.3 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан,
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүнг зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэртэй тулган баталгаажуулахад 75.9 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасан,
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн батлагдсан төсвийг шалгаж үзэхэд 763.0 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан,
- Санхүү үр дүнгийн тайлангийн нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлан дахь уг зардалтай тулган баталгаажуулахад 0.05 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан,
- Орлого үр дүнгийн тайлан болон мөнгөн гүйлгээний тайлангийн өмнөх оны гүйцэтгэлийг татаж тайлагнаагүй,
- Бараа материалын тодруулга тайлангийн орлогын дансыг шалгаж үзэхэд 15.7 сая төгрөгийн хүлэмж, өнгөт принтер, процессор, дэлгэц зэрэг үндсэн хөрөнгийг аж ахуйн материалын дансанд бүртгэж тайлагнасан,
- Санхүү үр дүнгийн тайлангийн цалингийн зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлан дахь уг зардалтай тулган баталгаажуулахад 19.1 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан,
- Санхүү үр дүнгийн тайлангийн тээвэр шатахууны зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлан дахь уг зардалтай тулган баталгаажуулахад 0.2 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасан,
- Санхүү үр дүнгийн тайлангийн мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлан дахь уг зардалтай тулган баталгаажуулахад 0.4 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан,
- Нэмэлт санхүүжилтийн дансны үлдэгдэл 1.4 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих орлогоор хүлээн зөвшөөрч тайлагнасан,

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

- Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдлийг нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүнтэй тулган баталгаажуулахад 12.6 сая төгрөгөөр илүү тусгаж тайлагнасныг тус тус залрууллаа.

Аудитаар нийт 5.1 сая төгрөгийн 5 зөрчил² илрүүлж 2 заалт бүхий 1 албан шаардлага хүргүүлж, 2 төлбөрийн акт тогтоож, 1 зөвлөмж өгч ажиллаа.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Илрүүлэлт 1: Шилэн дансны нэгдсэн системд аудитын зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг байршуулаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.1.5-д заасныг хэрэгжүүлж ажиллах Албан шаардлага

Илрүүлэлт 2: Шилэн дансны нэгдсэн системд 119 мэдээлэл байршуулахаас 19 мэдээллийг хугацаа хоцруулан байршуулсан байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-д заасныг хэрэгжүүлж ажиллах Албан шаардлага

Илрүүлэлт 3: Шилэн дансны мэдээллийг тулган баталгаажуулахад цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 7 гүйлгээ буюу 81,614,302.30 төгрөгийг мэдээлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-д заасныг хэрэгжүүлж ажиллах Албан шаардлага

Илрүүлэлт 4: Тайлант онд үе үеийн төгсөгчдөөс өгсөн хандив 83,986,600 төгрөгийн шилэн дансны системд мэдээлээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.3.5-д заасныг хэрэгжүүлж ажиллах Албан шаардлага

5.1 Албан шаардлага

Илрүүлэлт 1: Тайлант онд 1.6 сая төгрөгийн оны эхний авлагатай тайлагнаж өмнөх аудитаар өгөгдсөн зөвлөмж хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: МУ-ын Ерөнхий аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар батлагдсан Акт албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 4.2.1.10 "аудитаар илэрсэн алдаа, илэрсэн зөрчил түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол" гэж заасны дагуу авлага барагдуулах албан шаардлага хүргүүлэх

Илрүүлэлт 2: Тайлант онд 2 албан хаагчид орон тооны бус ажилтны үүргийг хавсран гүйцэтгэсэн нэмэгдэл 1.9 сая төгрөг олгосон

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Боловсрол соёл шинжлэх ухаан, спортын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2018 оны "орон тооны жишиг норматив батлах тухай" А/024/11 тоот тушаалын хавсралтыг хэрэгжүүлэн ажиллах албан шаардлага хүргүүлэх

5.2 Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт 1: 2022 оны 4 сард шинээр ажилд орсон нягтлан бодогч Л.Амарцэцэгт санхүүгийн тайлан тушааж зөрчилгүй дүгнэлт авсны нэмэгдэл 0.7 сая төгрөг олгосон байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны 12 сарын 09-ны өдрийн А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 44.2.3.8

"Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн"-д заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоох

Илрүүлэлт 2: Хүүхдийн хоолны зарцуулалтын тооцооллыг тулган баталгаажуулахад 0.8 сая төгрөгөөр илүү зарцуулсан байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны 12 сарын 09-ны өдрийн А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 44.2.3.8 "Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т заасан бусад нөхцөл байдал үүссэн"-д заасныг үндэслэн төлбөрийн акт тогтоох

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоодын хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт 1: Тайлант онд худалдан авалт хийхдээ Е-баримтын бөөн дүнгээр хүлээн зөвшөөрч гүйлгээ хийсэн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулж, Е баримтыг үндэслэн гүйлгээ хийх.

Дээрх төлбөрийн актын биелэлтийг 2023 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдийн дотор, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг нотлох баримтын хамтаар Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6.АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах зардлыг үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайлан дахь худалдан авсан хөрөнгийн дүнтэй тулган баталгаажуулахад 30,289.0 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	1	30,289.00			1	30,289.00	1	30,289.00				
Тайлан онд хүлээн авсан нутгийн дэм хөтөлбөрийн 20,087.6 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид олгосон санхүүжилтээр хүлээн зөвшөөрч тайлагнасан	1	20,087.62			1	20,087.62	1	20,087.62				
Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогын дүнг үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайлангийн тусламж хандиваар авсан нийт дүнтэй тулган баталгаажуулахад 12,190.0 мянган төгрөгийн дутуу тайлагнасан	1	12,190.00			1	12,190.00	1	12,190.00				
Санхүү үр дүнгийн тайлангийн нийт үр дүнг өмчийн өөрчлөлтийн тайлангийн тайлант үеийн үр дүнтэй тулган баталгаажуулахад 344.1 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	1	344.16			1	344.16	1	344.16				
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүнг зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэртэй тулган баталгаажуулахад 75,981.0 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан	1	75,981.09			1	75,981.09	1	75,981.09				
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн батлагдсан төсвийг шалгаж үзэхэд 763,071.7 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	1	763,071.76			1	763,071.76	1	763,071.76				
Санхүү үр дүнгийн тайлангийн нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлан дахь уг зардалтай тулган баталгаажуулахад 58.1 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	1	58.16			1	58.16	1	58.16				
Орлого үр дүнгийн тайлан болон мөнгөн гүйлгээний тайлангийн өмнөх оны гүйцэтгэлийг татаж тайлагнаагүй	1	-			1	-	1	-				
Санхүү үр дүнгийн тайлангийн цалингийн зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлан дахь уг зардалтай тулган баталгаажуулахад 19,161.5 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	1	19,161.56			1	19,161.56	1	19,161.56				
Санхүү үр дүнгийн тайлангийн тээвэр шатахууны зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлан дахь уг зардалтай тулган баталгаажуулахад 238.5 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан	1	238.50			1	238.50	1	238.50				

Санхүү үр дүнгийн тайлангийн мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ зардлыг мөнгөн гүйлгээний тайлан дахь уг зардалтай тулган баталгаажуулахад 471.0 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	1	471.00			1	471.00	1	471.00				
Нэмэлт санхүүжилтийн дансны үлдэгдэл 1,415.4 мянган төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих орлогоор хүлээн зөвшөөрч тайлагнасан	1	1,415.42			1	1,415.42	1	1,415.42				
Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдлийг нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүнтэй тулган баталгаажуулахад 12,578.2 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан	1	12,578.22			1	12,578.22	1	12,578.22				
Бараа материалын тодруулга тайлагийн орлогын дансыг шалгаж үзхэд 15,782.0 мянган төгрөгийн хүлэмж, өнгөт принтер, процессор, дэлгэц зэрэг үндсэн хөрөнгийг аж ахуйн материалын дансанд бүртгэж тайлагнасан	1	15,782.00			1	15,782.00	1	15,782.00				
Дүн	14	951,668.48	-	-	14	951,668.48	14	951,668.48	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны мэдээллийг тулган баталгаажуулахад цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий зарлагын 7 гүйлгээ буюу 81,614.3 мянган төгрөгийг мэдээлээгүй	1	81,614.30			1	81,614.30		
Тайлант онд үеийн төгсөгчдөөс өгсөн хандив 83,986.6 мянган төгрөгийн шилэн дансны системд мэдээлээгүй	1	83,986.60			1	83,986.60		
Шилэн дансны нэгдсэн системд аудитын зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланг байршуулаагүй	1	-			1	-		
Шилэн дансны нэгдсэн системд 129 мэдээлэл байршуулахаас 19 мэдээллийг хугацаа хоцруулан байршуулсан	1	-			1	-		
Дүн	4	165,601	-	-	4	165,601	-	-
Бусад хууль, тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
		-				-		
		-				-		
Дүн	-	-	-	-	-	-	-	-
Нийт дүн	4	165,600.90	-	-	4	165,600.90	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тайлант онд 1,579,9 мянган төгрөгийн оны эхний авлагатай тайлагнасан	1	1,579.91	-	-	1	1,579.91	-	-	-	-	-	-
Тайлант онд 2 албан хаагчид орон тооны бус ажилтны үүргийг хавсран гүйцэтгэсэн нэмэгдэл 1,964.4 мянган төгрөг олгосон	1	1,964.50	-	-	1	1,964.50	-	-	-	-	-	-
2022 оны 4 сард шинээр ажилд орсон нягтлан бодогч Л.Амарцэцэгт санхүүгийн тайлан тушааж зөрчилгүй дүгнэлт авсны нэмэгдэл 797.6 мянган төгрөг олгосон	1	797.68	1	797.7	-	-	-	-	-	-	-	-
Хүүхдийн хоолны зарцуулалтын тооцооллыг тулган баталгаажуулахад 826.2 мянган төгрөгөөр илүү зарцуулсан	1	826.27	1	826.3	-	-	-	-	-	-	-	-
Бараа, үйлчилгээний худалдан авалтын төлбөрийн Е баримтын зардлыг барааны нэр төрөл, тоо ширхгээр гаргуулаагүй, бөөн дүнгээр шивүүлж, анхан шатны баримтад хавсарсан	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Дүн	5	5,168.35	2	1,624	2	3,544.41	1	-	-	-	-	-